

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Departament Gospodarki Odpadami

DGO-OK.055.37.2024.MT
2994658.11718072.9528271
Warszawa, 19-02-2024

Pani
Agnieszka Opalińska
Dyrektor Biura Zrzeszenia
Zrzeszenie Gmin Województwa Lubuskiego

Szanowna Pani Dyrektor,

w nawiązaniu do Apelu Samorządowego Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, który został przekazany do Ministerstwa Klimatu i Środowiska przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów przy piśmie¹ z dnia 12 stycznia 2024 r., poniżej przekazuję stosowne informacje.

Sytuacja w krajowym systemie gospodarowania odpadami komunalnymi jest na bieżąco monitorowana w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. Szczególnej analizie poddawane są sygnały wpływające z gmin z informacjami, w zakresie kosztów zagospodarowania wytworzonych odpadów komunalnych.

Warto także zauważyć, że ustawodawca będąc świadomym różnorodnego stanu infrastruktury do obsługi systemów gospodarki odpadami komunalnymi w poszczególnych gminach na terenie kraju, stworzył już obecnie warunki prawne umożliwiające optymalizację kosztów gmin w realizacji powierzonych im zadań własnych, m. in. przez umożliwienie działania w ramach związków międzygminnych lub wykonywania tych zadań przy użyciu własnych jednostek budżetowych w trybie „in-house”.

Natomiast w odniesieniu do kwestii dotyczących ustalania harmonogramu odbioru odpadów informuję, że każda z gmin ma prawo do określenia swojego harmonogramu odbioru odpadów, który będzie obowiązywał na jej terenie.

Gminy posiadają możliwość zróżnicowania częstotliwości odbierania odpadów w zależności od ilości wytwarzanych odpadów i ich rodzajów, z tym, że w okresie od kwietnia do października, częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów stanowiących odpady komunalne nie może być rzadsza niż raz na tydzień z budynków wielolokalowych i nie rzadsza niż raz na dwa tygodnie z zabudowy jednorodzinnej; w przypadku gmin wiejskich oraz części wiejskiej gmin miejsko-wiejskich częstotliwość odbierania zmieszanych odpadów komunalnych oraz bioodpadów

---

¹ Znak pisma: BPRM.606.2.2.2024

stanowiących odpady komunalne może być rzadsza². Projekt uchwały dotyczący ograniczenia odbierania niektórych odpadów komunalnych podlega zaopiniowaniu przez państwowego powiatowego inspektora sanitarnego w zakresie częstotliwości odbierania odpadów komunalnych³. Wprowadzenie powyższych rozwiązań podyktowane było koniecznością utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym miejsc gromadzenia odpadów.

Natomiast w odniesieniu do regulacji własności infrastruktury oświetleniowej wskazać należy, że stosownie do art. 18 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne⁴ zadaniem własnym gminy jest planowanie i finansowanie oświetlenia ulic, placów, dróg gminnych, dróg powiatowych i dróg wojewódzkich, dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁵, przebiegających w granicach terenu zabudowy, części dróg krajowych, innych niż autostrady i drogi ekspresowe - w rozumieniu ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym⁶, wymagających odrębnego oświetlenia: przeznaczonych do ruchu pieszych lub rowerów, (albo) stanowiących dodatkowe jezdnie obsługujące ruch z terenów przyległych do pasa drogowego drogi krajowej. Zadaniem własnym gminy jest również planowanie i organizacja działań mających na celu racjonalizację zużycia energii i promocję rozwiązań zmniejszających zużycie energii na obszarze gminy (art. 18 ust. 1 pkt 4 cyt. ustawy).

W związku z powyższym, planowanie oświetlenia miejsc publicznych (ulic, placów i dróg publicznych) znajdujących się na terenie gminy wiąże się bezpośrednio z realizacją ustawowych zadań gminy. Zgodnie bowiem z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁷, do zadań własnych gminy należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty. Wśród wymienionych zadań w szczególności są to m.in. sprawy dotyczące utrzymania gminnych dróg, ulic, mostów i placów (art. 7 ust. 1 pkt 2 niniejszej ustawy). Ponadto, zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, ustawodawca zdefiniował pojęcie zadań użyteczności publicznej, którymi są określone w art. 7 ust. 1 ww. ustawy zadania własne gminy mające na celu bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczeń usług powszechnie dostępnych. Pomimo iż nie jest to zadanie własne o charakterze obowiązkowym w rozumieniu przepisów ustawy o samorządzie gminnym, nie powinno jednak budzić wątpliwości, że zapewnienie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy, jest zbiorową potrzebą wspólnoty, jaką jest gmina. Potwierdzeniem słuszności powyższej interpretacji przepisów jest Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2014 r. (II CSK 183/13), potwierdzający, że formuła, w jakiej ustawodawca nałożył na gminę obowiązek zapewnienia finansowania oświetlenia "wskazuje, że mamy do czynienia z zadaniem obowiązkowym gminy, od wykonania którego gmina nie może odstąpić". W tym kontekście, gmina jest zobligowana do finansowania oświetlenia, przy czym do jej zadań własnych należy finansowanie oświetlenia ulic i placów. Zgodnie natomiast z art. 3 pkt 22 ustawy - Prawo energetyczne,

---

² Art. 6r ust 3b ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

³ Art. 6r ust 3c ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 z późn. zm.

⁵ Dz. U. z 2023 r. poz. 645 z późn. zm.

⁶ Dz. U. z 2022 r. poz. 2483 z późn. zm.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 40, z późn. zm.

finansowanie takie oznacza finansowanie kosztów energii elektrycznej, pobranej przez punkty świetlne oraz koszty ich budowy i utrzymania.

W tym miejscu przypomnieć należy, że w wyniku nowelizacji przepisu art. 18 ustawy – Prawo energetyczne, z dniem 1 stycznia 2004 r. ustawodawca rozszerzył obowiązek finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy z dróg będących własnością gminy do wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. W poprzednim stanie prawnym finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg także należało do zadań własnych gmin, ale jedynie w odniesieniu do tych dróg, które znajdowały się na terenie gminy i których gmina była zarządcą. Oświetlenie dróg niebędących w zarządzie gminy finansowane było z budżetu państwa. Rozszerzenie obowiązku finansowania przez gminy oświetlenia ulicznego o wszystkie drogi znajdujące się na terytorium gminy, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu ustawy o autostradach płatnych, wynikało z przeprowadzanej w tym czasie reformy systemu finansów samorządu terytorialnego, której celem miała być zmiana warunków funkcjonowania, decentralizacja funkcji państwa oraz przeniesienie części dochodów państwa do samorządów. Nałożenie na gminy dodatkowego obowiązku, jakim jest finansowanie oświetlenia ulicznego wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych, w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych, wiązało się z przekazaniem gminom dodatkowych środków pieniężnych, m.in. na ten cel.

Mając na uwadze potrzebę finansowania przez gminy utrzymania i modernizacji oświetlenia wszystkich dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy (z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych) należy zwrócić uwagę m.in. na rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 marca 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania oraz wypłaty pomocy finansowej na operacje typu "Budowa lub modernizacja dróg lokalnych" w ramach poddziałania "Wsparcie inwestycji związanych z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową wszystkich rodzajów małej infrastruktury, w tym inwestycji w energię odnawialną i w oszczędzanie energii" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020⁸. W rozporządzeniu został wydłużony termin realizacji zadań w ramach budowy lub modernizacji dróg lokalnych finansowanych z PROW. Wnioski o płatność końcową wynikającą z podpisanych umów można składać do 30 czerwca 2025 roku. Na podstawie znowelizowanych przepisów został zwiększony limit pomocy przypadającej na jednego beneficjenta z trzech do pięciu mln zł.

Program budowa lub modernizacja dróg lokalnych wspiera inwestycje związane z tworzeniem, ulepszaniem lub rozbudową dróg lokalnych i związanych z nimi urządzeń. Z dofinansowania mogą skorzystać gminy, powiaty lub ich związki. Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowalnych, do których należą koszty budowy, przebudowy lub modernizacji obiektów budowlanych oraz koszty zakupu sprzętu, materiałów i usług, służących realizacji inwestycji.

---

⁸ Dz. U. z 2022 r. poz. 564

Ponadto, w wyniku nowelizacji przepisów ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁹, zwaną dalej „ustawą o dochodach JST”, przez ustawę z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw¹⁰ przyjęto szereg mechanizmów wsparcia jednostek samorządu terytorialnego (JST) w realizacji ich zadań publicznych. Ustawa o dochodach JST przewiduje, że źródłem dochodów własnych JST są udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT). W zakresie dodanego art. 70j ustawy o dochodach JST wprowadzono podstawę prawną przekazania w 2022 r. dodatkowych dochodów z tytułu udziału we wpływach z PIT w łącznej wysokości 13,673 mld zł w celu wsparcia jednostek samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań. Łączna kwota dodatkowych środków pieniężnych, składała się z dwóch kwot składowych. Pierwsza (7,793 mld zł) nawiązuje do wysokości części rozwojowej subwencji ogólnej, która zostaje przekazana odpowiednio do gmin, powiatów i województw w 2023 r. Środki z tej kwoty otrzymały wszystkie jednostki – proporcjonalnie do wysokości dochodów z tytułu udziału we wpływach z PIT planowanych na 2023 r. Natomiast druga kwota składowa (5,880 mld zł), pozostająca po rozdysponowaniu ww. kwoty odpowiadającej części rozwojowej subwencji ogólnej, została rozdzielona na części przysługujące poszczególnym rodzajom JST, tj. gminom, powiatom i województwom proporcjonalnie do wysokości udziału planowanych na rok 2023 dochodów z tytułu udziałów we wpływach z PIT.

Ponadto, stosownie do przepisów ustawy z dnia 7 grudnia 2023 r. o zmianie ustaw w celu wsparcia odbiorców energii elektrycznej, paliw gazowych i ciepła¹¹, niezależnie od wzrostu cen energii elektrycznej na rynku hurtowym w pierwszym półroczu 2024 r. w rozliczeniach z m.in. jednostkami samorządu terytorialnego lub podmiotami świadczącymi na rzecz tej jednostki usługi, w tym samorządowymi zakładami budżetowymi, samorządową jednostką budżetową oraz spółkami, o których mowa w art. 9 ust. 1 oraz art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej¹², w zakresie, w jakim zużywają energię elektryczną na potrzeby wykonywania zadań zleconych i zadań własnych, w tym usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, m.in. z zakresu dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego, stosowana będzie, podobnie jak w 2023 roku cena za obrót energią elektryczną tzw. cena maksymalna.

Mając na uwadze przedstawione argumenty, nie znajduję uzasadnienia dla zmiany przepisów Prawa energetycznego, *aby państwowy operator będący właścicielem infrastruktury (np. słupy, szafki, lampy) był odpowiedzialny za jej stan techniczny oraz za wszelkie naprawy i modernizacje. Tym samym gminy odpowiedzialne byłyby wyłącznie za koszty związane z zużyciem energii elektrycznej do oświetlenia miejsc publicznych.*

Ponadto Ministerstwo Klimatu i Środowiska dziękuje za zwrócenie uwagi na zagadnienia merytoryczne oraz legislacyjne w odniesieniu do realizowanego Programu Priorytetowego „Czyste Powietrze”. Uprzejmie informuję, że jednym z priorytetów MKiŚ jest realizacja działań w obszarze pilnej poprawy jakości powietrza. Zasadą jest, że wprowadzanie zmian

---

⁹ Dz. U. z 2022 r. poz. 2267 z późn. zm.

¹⁰ Dz. U. poz. 1964

¹¹ Dz.U. 2023 poz. 2760

¹² Dz. U. z 2021 r. poz. 679

w ww. Programie poparte jest szerokimi konsultacjami z jednostkami samorządu terytorialnego, a uzyskany konsensus ma na celu wyjście naprzeciw oczekiwaniom gmin w aspekcie administracyjnym oraz finansowym, a także przeciwdziałającym ubóstwu energetycznemu.

Aktualnie podejmowane są wysiłki w celu przygotowania nowych, dodatkowych rozwiązań, których efektem będzie wprowadzenie zmian w Programie Priorytetowym „Czyste Powietrze”, dedykowanych bezpośrednio dofinansowaniu przedsięwzięć mających na celu poprawę jakości powietrza. Na dzień 1 stycznia 2024 r. zostało podpisanych 2160 porozumień z gminami w ramach gminnych punktów konsultacyjno-informacyjnych. W ramach działania punktu przeszkolony pracownik udziela mieszkańcom bezpłatnych porad o możliwościach uzyskania dofinansowania, a także pomaga w przygotowaniu i złożeniu wniosku o właściwy poziom dofinansowania. Ze względu na efektywność ww. rozwiązania MKiŚ dostrzega potrzebę intensyfikacji zakresu oraz udoskonalania stanowiska pracownika gminy dedykowanego Programowi Priorytetowemu „Czyste Powietrze”.

Z wyrazami szacunku

Joanna Darska
Zastępca Dyrektora
Departament Gospodarki Odpadami
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Pan Grzegorz Gmyrek, Zastępca Dyrektora Biuro Prezesa Rady Ministrów

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- 1) Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Klimatu i Środowiska z siedzibą w Warszawie ul. Wawelska 52/54, 00-922.
- 2) Kontakt z Inspektorem Ochrony Danych jest możliwy jest pod adresem email inspektor.ochrony.danych@klimat.gov.pl
- 3) Będziemy przetwarzać Pani/Pana dane osobowe w celu udzielenia odpowiedzi na przesłane zapytanie¹³.
- 4) Pana/Pani dane osobowe będziemy przechowywać przez okres 50 lat.
- 5) Posiada Pani/Pan prawo do:
  - a) żądania od administratora dostępu do danych osobowych,
  - b) sprostowania danych osobowych,
  - c) usunięcia lub ograniczenia przetwarzania danych osobowych,
  - d) wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych.
- 6) Ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego, jeśli uzna Pani/Pan, że przetwarzanie Pani/Pana danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.
- 7) Podanie danych osobowych jest dobrowolne ale niepodanie danych w zakresie wymaganym przez administratora może skutkować brakiem skutecznego doręczenia odpowiedzi.

---

¹³ Na podstawie art. 6 ust. 1 lit. e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.